

Erkek Tenisçilerin Cesaret Düzeylerinin İncelenmesi

Şenol LEVENT¹, Harun AYAR²

Özet

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 19.09.2023

Kabul Tarihi: 21.10.2023

Online Yayın Tarihi:

21.10.2023

Anahtar Kelimeler:

Spor, Tenis, Cesaret.

DOI:

10.55238/seder.1362983

Amaç: Bu araştırmada, erkek tenisçilerin sporda cesaret düzeylerinin hangi düzeyde olduğunun tespiti ve sporda cesaret düzeyinin yaş grubu, vücut kitle indeksi (VKİ), medeni durum, eğitim düzeyi ve tenis oynama süresine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu araştırmada, nedensel karşılaştırma modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2023 yılında İstanbul ili genelinde Avrupa ve Anadolu yakasındaki Tenis kulüplerinde tenis oynayan erkek tenisçiler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise İstanbul ili Avrupa yakasındaki tenis kulüplerinde tenis oynayan basit rastgele örnekleme yöntemi ile seçilen toplam 300 erkek tenisçi oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri anket yöntemi ile toplanmıştır. Araştırmada kişisel bilgi formu ve sporda cesaret ölçekleri olmak üzere iki kısımda veri toplanmıştır. Araştırma kapsamında toplanan veriler nicel analiz yöntemleriyle incelenmiştir. Veriler SPSS 25 paket programında analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmada verilerin normal bir dağılım gösterdiği kabul edilerek parametrik yöntemler kullanılmıştır. Katılımcıların ortalama sporda cesaret düzeyi 3,72 olup, standart sapma değeri ise 0,55'tir. Katılımcıların yaş gruplarına göre fedakarlık düzeyi dışında, vücut kitle indeksine, eğitim düzeyine, tenis oynama sürelerine göre anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Katılımcıların medeni durumlarına göre cesaret düzeylerine bakıldığında özgüven, sportif kendine güven ve korkuyla başatme alt boyutları dışında anlamlı fark olduğu görülmektedir.

Sonuç: Erkek tenisçilerin cesaret düzeylerinin ortalamının üstünde olduğu, 26-30 yaş arasındaki katılımcıların fedakarlık düzeylerinin 31 yaş ve üzeri bireylerden daha yüksek olduğunu diğer boyutlarda ise bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir. Erkek tenisçilerin eğitim ve tenis oynama süreleri arasında farklılık görülmezken, medeni durumları arasında farklılık olduğu görülmektedir.

Examining the Courage Levels of Male Tennis Players

Abstract

Article Info

Received: 19.09.2023

Accepted: 21.10.2023

Online Published:

21.10.2023

Keywords:

Sports, Tennis, Courage.

Aim: This study aimed to evaluate the courage levels of male tennis players in sports, exploring whether these levels exhibit significant variations based on age group, body mass index (BMI), marital status, educational attainment, and the length of time spent playing tennis.

Method: A causal-comparison model was adopted for this research. The study population comprised male tennis players who participated in clubs across both the European and Anatolian regions of Istanbul in 2023. A subset of 300 male tennis players from the European side of Istanbul, chosen using a simple random sampling method, constituted the research sample. Data collection was achieved through a questionnaire, encompassing both personal information forms and sports courage scales. The assembled data underwent quantitative analysis, processed in the SPSS 25 software package.

Results: The assumption guiding the study was that data maintained a normal distribution, leading to the adoption of parametric analytical methods. The participants' average courage level in sports stood at 3.72, accompanied by a standard deviation of 0.55. No notable variations were evident when factors such as age groups, BMI, educational background, or the duration of playing tennis were considered. However, upon assessing courage levels in relation to marital status, marked disparities emerged, save for the subcategories of self-confidence, athletic self-assurance, and managing fear.

Conclusion: It is seen that the courage levels of male tennis players are above average, the sacrifice levels of participants between the ages of 26-30 are higher than those of individuals aged 31 and over, and there is no difference in other dimensions. While there is no difference between male tennis players' education and tennis playing time, there is a difference between their marital status.

¹İstanbul Gelişim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı, Spor Yönetimi Bilim Dalı, Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi, senol_hoca@hotmail.com ORCID: 0009-0009-5034-3523

²İstanbul Gelişim Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Rekreasyon Bölümü, İstanbul/Türkiye, hayar@gelisim.edu.tr ORCID: 0000-0002-7123-8695

*Bu araştırma Şenol Levent'in İstanbul Gelişim Üniversitesi, Spor Yönetimi Programı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

Giriş

Spor, ferdin tabii çevresini beşerî çevre haline çevirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren, belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, ferdi veya toplu olarak boş zaman faaliyeti kapsamı içinde veya tam zamanını alacak şekilde mesleki hale getirerek yaptığı, sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fizik kapasitesini geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (Erkal, 1982). Sportif aktivitelerin amacı; insanlara fiziksel, psikolojik, kültürel, sosyal ve ruhsal yönden fayda sağlamak ve onları toplumda sağlıklı nesiller haline getirmektir. Ayrıca sporun amaçlarından biri de uluslararası arenada önemli sporcular yetiştirerek ülke reklamına önemli tanıtımlar kazandırmaktır. Bir başka amaç ise; sporcunun belirli kurallara göre yarışmak, heyecanlanmak, yarışmayı kazanmak ve profesyonel olarak geçimini sağlamaktır (Yetim, 2000). Günümüz çağında birçok teknolojik, kültürel ve ekonomik ilerleme sonucunda artık yaşam için fiziksel mücadele yerini sosyal ve sportif aktiviteye bırakmıştır. Bu sayede spor giderek yaygınlaşmakta ve spora olan ilgi artmaktadır. Bu gelişmeler neticesinde birçok farklı alanda bireysel sporlar oluşmuştur (Şahan, 2007).

Bireysel sporlar içerisinde; badminton, masa tenisi, tenis, okçuluk vb. gibi bireysel spor branşları yarışmaların kendi aralarında ve birbirleriyle yakın mesafe olmayan ve dokunma olmadan mesafeli olarak yarıştıkları bireysel sporlardır. Bunlardan birisi olan tenis branşı bütün ülkelere yayılmış sevilerek izlenen ve oynanan yaygın bir spor dalıdır. Tenis hem hobi olarak yapılan oynandıkça neşe, mutluluk ve zevk veren hem de performans sporu olarak yarışma, mücadele, hırs, savaşa ve pes etmeme ruhunu yansıtan olimpiik bir spor branşı olarak kayıtlara geçmiştir (Doğan, 2021). Tenis olimpiik bir spordur, iki kişi veya ikişer kişilik gruplar halinde oynanır. Tenis oynayan kişiler ellerinde var olan raketlerin yardımı ile lastik olan bir topu karşıdaki rakibin kortuna atmaya çalışırlar, kurallar içinde en çok puanı toplayan kişi ya da takım oyunun kazananı olur (Kermen, 2002). Ayrıca, asıl üzerinde durulması gereken şey sporcunun cesaret düzeyinin nasıl olacağı değil, neye göre değişeceğidir. Burada sporcuların sporda cesaret düzeylerini belirleyen önemli özellikler olan, diğer bir ifade ile sporda cesaret unsurları olan kaygıyla (korkuyla) baş etme, sportif kendine güven, kararlılık, özgüven ve fedakârlık oldukça önemli hale gelmektedir. Kaygı, kişinin belli bir zaman ve belli şartlar altında ve var olan ortamdan ayrı olarak kendini nasıl hissettiğidir (Öner ve LeCompte, 1985). Ancak literatür araştırması sonucunda, sporda cesaret kavramı üzerine yapılan çalışmalar sınırlılık göstermektedir, cesaret üzerine çeşitli alanlardaki kavram ve ölçümlere odaklanılmış olup spor cesareti üzerine yapılan çalışmalarda gereken özveri yakalanamamıştır (Konter ve Ng, 2012).

Erkek tenisçiler üzerinde yapılacak olan ve teniste cesaretin demografik değişkenlerine göre ne gibi farklılıklar gösterdiğinin tespit edileceği bir çalışmanın tenis spor branşı üzerine cesaret kavramıyla ilgili araştırma boşluğunu gidererek önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir. Böylece, yapılacak bir çalışmanın tenis camiasındaki antrenörlere, erkek tenis sporcularının ailelerine, erkek tenis sporcularına, spor bilimcilere, antrenman bilimcilere ve özellikle spor psikolojisinde çalışan uzmanlara büyük yarar sağlayacağı, ulusal ve uluslararası tenis camiasına önemli katkılar sunacağı öngörülmektedir.

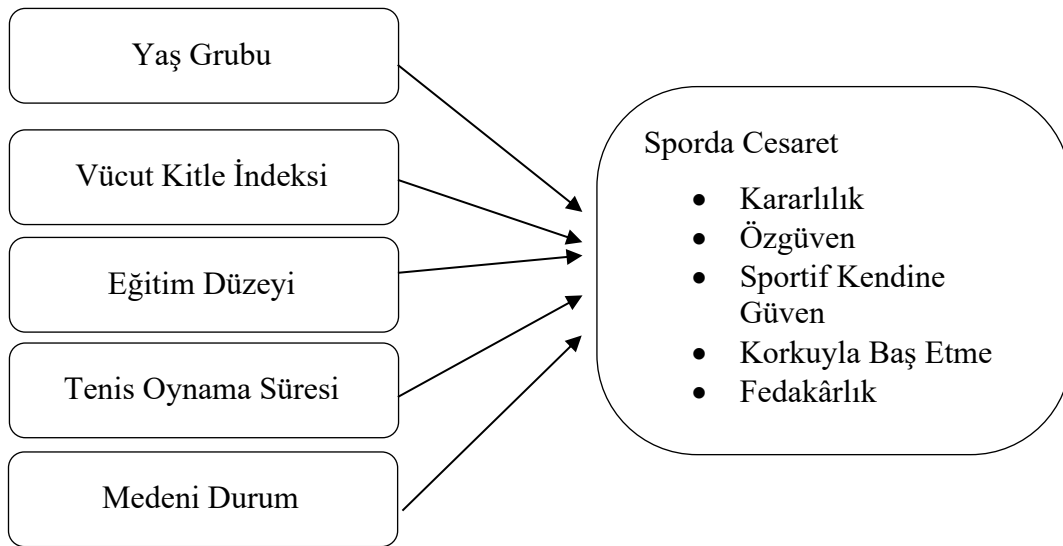
Çalışmanın erkek tenisçilerin cesaret düzeyleri üzerine yapılan akademik çalışmalara katkıda bulunması beklenmektedir. Cesaretin tenis sporundaki önemine odaklanan ve spora özgü bir konuyu ele alan bu çalışma, mevcut literatüre yeni bilgiler ve perspektifler sunabilir. Bu da tenisçilerin psikolojik

desteklerinin ve performanslarının iyileştirilmesi için daha iyi stratejilerin geliştirilmesine katkıda bulunabilir.

Tüm bu nedenlerden dolayı, bu çalışma erkek tenisçilerin sporda cesaret düzeylerini araştırarak, sporda başarılarını etkileyebilecek önemli bir faktörü ele aldığı için önemlidir. Bu çalışmanın amacı erkek tenisçilerin sporda cesaret düzeylerini belirlemektir.

Materyal ve Yöntem

Bu araştırmada, nedensel karşılaştırma modeli kullanılmıştır. Nedensel karşılaştırma modeli var olan ya da doğal olarak ortaya çıkmış bir durum ya da olayın nedenlerini ve bu nedenlere etki eden değişkenleri ya da bir etkinin sonuçlarını belirlemeye yönelik bir araştırma modelidir (Büyüköztürk, vd., 2008). Buna göre araştırmanın modeli Şekil 1’de gösterildiği şekliyle kurulmuştur.

Şekil 1. Araştırmanın modeli

Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini 2023 yılında İstanbul ili genelinde Avrupa ve Anadolu yakasındaki Tenis kulüplerinde tenis oynayan erkek tenisçiler oluşturmaktadır. Araştırmanın evreni temsil edeceği örnekleme belirleme için yapılan araştırmalar noktasında İstanbul Avrupa yakasında yaklaşık 3000’e yakın tenis kulüplerinde tenis oynayan erkek tenisçi olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda araştırmanın örneklemini %95 güven aralığında temsil edeceği düşünülen basit rastgele örnekleme yöntemi ile seçilen toplam 300 erkek tenisçi oluşturmaktadır. Basit rastgele örnekleme yöntemi araştırmaya dahil edilecek birimlerin, evren içerisinde tamamen rastgele seçildiği örnekleme yöntemidir (Tuna, 2016).

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri anket yöntemi ile toplanmıştır. Kullanılan ankette, Kişisel Bilgiler Formu ve Sporda Cesaret Ölçeği (Ek-A) olmak üzere toplam iki bölüm yer almıştır.

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu: Anketin birinci bölümünde yer alan Kişisel Bilgiler Formu’nda katılımcıların yaş, boy, kilo, eğitim düzeyi, medeni durum, tenis oynama süresi ile ilgili toplam 6 soru yer almıştır.

Sporda Cesaret Ölçeği: Anketin ikinci bölümünde yer alan Sporda Cesaret Ölçeği (SCÖ) Konter ve Ng (2012) tarafından sporcuların cesaret düzeylerini ölçmek ve cesaret duygularını belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçekte 5'li Likert tipte (1: kesinlikle katılmıyorum, 2: katılmıyorum, 3: kararsızım, 4: katılıyorum, 5: kesinlikle katılıyorum) toplam 31 madde yer almaktadır. Bu araştırmada madde ortalamasının 1,00-1,50 arasında olması kesinlikle katılmıyorum, 1,51-2,50 arasında olması katılmıyorum, 2,51-3,50 arasında olması kararsızım, 3,51-4,50 arasında olması katılıyorum ve 4,51-5,00 arasında olması kesinlikle katılıyorum düzeyi olarak kabul edilmiştir.

Ayrıca SCÖ, kararlılık (1-9. maddeler), özgüven (10-16. maddeler), sportif kendine güven (17-23. maddeler), korkuyla baş etme (24-27. maddeler) ve fedakârlık (28-31. maddeler) olarak adlandırılan 5 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçek genelinden ve alt boyutlardan alınan puan ortalamasının artması katılımcının sporda cesaret düzeyinin veya ilgili alt boyut duygu düzeylerinin de arttığını göstermektedir. Ancak 1, 6, 11, 16, 21, 24 ve 27. maddeler olmak üzere toplam 7 madde olumsuz anlam taşımaktadır ve bunların puanlama aşamasında ters kodlanması gerekmektedir.

Konter ve Ng (2012) tarafından yapılan çalışmada, gerçekleştirilen Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) sonucunda ölçeğin açıkladığı toplam varyans %47 olarak tespit edilmiştir. Yapılan Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) sonucunda ise ölçeğin iyi uyum gösterdiği ($\chi^2(424)=535,50$, $p<,01$, CFI=,95, TLI=,95, RMSEA=,03, SRMR=,05) sonucuna ulaşılmıştır.

Ayrıca Cronbach Alpha analizi sonucunda ölçeğin genel olarak güvenilirliği 0,820 olarak bildirilmiştir (Konter ve Ng, 2012).

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında toplanan veriler nicel analiz yöntemleriyle incelenmiştir. Bunun için SPSS25 paket programından faydalanılmıştır.

Katılımcılara ilişkin tanıtıcı bulgular ve katılımcıların sporda cesaret düzeylerine ilişkin bulguların tespitimde aritmetik ortalama, standart sapma ve medyan ile frekans ve yüzde analizi gibi tanımlayıcı (betimsel) istatistik yöntemleri kullanılmıştır. Katılımcıların sporda cesaret düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi için ise bağımsız gruplar tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Hochberg çoklu karşılaştırma (post-hoc) testi ile bağımsız gruplar (ilişkisiz örneklem) t-testine başvurulmuştur. Tüm analizler %95 güven aralığında ve $p<,05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Ayrıca bulunan farkın büyüklüğünü tespit etmek için $r = \sqrt{\frac{GAKT}{Top. KT}}$ ve $(n^2 = \sqrt{\frac{t^2}{t^2+sd}})$ formülleri kullanılarak etki büyüklüğü hesaplamaları yapılmıştır (Field, 2009).

Analizlere dâhil edilen puanların normal bir dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için ise öncelikle ölçek puanlarının çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılarak değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirme, Büyüköztürk (2011) tarafından $\pm 1,00$ aralığında bulunan değerlerin normal dağılım için yeterli kabul edildiği önerisine dayanarak gerçekleştirilmiştir. Ayrıca ölçek toplam puanı Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi ile test edilmiş ve evrenden anlamlı farklılık olmadığı, dolayısıyla normal dağılımın var olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($KS(300)=0,051$; $p>,05$). Dolayısıyla, araştırmada verilerin normal bir dağılım gösterdiği kabul edilerek parametrik yöntemler kullanılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın amacı doğrultusunda toplanan verilerin değerlendirilmesi sonucunda ulaşılan bulgular alt başlıklar halinde verilmiştir. Erkek tenisçilerin sporda cesaret düzeylerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu araştırma toplam 300 sporcunun katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Yaş, Boy, Kilo ve VKİ Bulgularına İlişkin İstatistikler

Değişken	n	Min.	Maks.	\bar{x}	s	Medyan
Yaş	300	18	74	38,47	12,06	38
Boy	300	157	198	177,67	6,28	178
Kilo	300	52	140	79,88	11,64	80
VKİ	300	14,71	38,38	25,25	2,99	25,19

Tablo 1'e göre katılımcıların yaşları 18-74 arasında değişmiş ve ortalaması $38,47 \pm 12,6$, medyanı 38 olarak tespit edilmiştir. Katılımcıların boyları 157-198 cm arasında değişmiş ve ortalaması $177,67 \pm 6,28$, medyanı 178 olarak tespit edilmiştir. Katılımcıların kiloları ise 52-140 kg arasında değişmiş ve ortalaması $79,88 \pm 11,64$, medyanı 80 olarak tespit edilmiştir. Ayrıca katılımcıların VKİ değerleri 14,71-38,38 kg/m² arasında değişmiş ve ortalaması $25,25 \pm 2,99$, medyanı 25,19 olarak tespit edilmiştir. Katılımcıların genel olarak orta yaşlarda yer alan yaklaşık 178 cm boya ve 80 kg ağırlığa sahip fazla kilonun başlangıcında yer alan bir profile sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 2. Katılımcıların Yaş Grubu, Boy, Kilo ve VKİ Grubuna Göre Dağılımı

Değişken	n	%
Yaş Grubu		
18-20	15	5,00
21-23	14	4,70
24-25	26	8,70
26-30	34	11,30
31 yaş ve üstü	211	70,30
Boy Aralığı		
150-160	2	0,70
161-170	48	16,00
171-180	159	53,00
181-190	86	28,70
191 ve üzeri	5	1,70
Kilo Aralığı		
50-75	109	36,30
76-100	183	61,00
101 ve üzeri	8	2,70
VKİ Grubu		
Zayıf	3	1,00
Normal Kilolu	137	46,60
Fazla Kilolu	137	46,60
Obez	15	5,10
Aşırı Obez	2	0,70
Morbid Obez	0	0,00
Toplam	300	100

Buna göre, yaş grubuna göre sporcular içerisinde, 31 yaş ve üstü katılımcıların toplamda %70,3'lük bir oranla en büyük grup olduğu gözlemlenmiştir. İkinci en büyük grup ise 26-30 yaş aralığında yer almaktadır ve katılımcıların %11,3'ünü oluşturmaktadır. Diğer yaş grupları ise daha küçük yüzdelerle temsil edilmektedir. Katılımcıların %5'i 18-20 yaş grubunda, %4,7'si 21-23 yaş grubunda ve %8,7'si 24-26 yaş grubunda yer almıştır.

Boy aralıklarına göre dağılım incelendiğinde, en yaygın boy aralığının 171-180 cm olduğu görülmektedir ve bu grup, katılımcıların %53'ünü oluşturmaktadır. Diğer boy aralıkları daha düşük

yüzdelerle temsil edilmektedir. Katılımcıların %28,7'si 181-190 cm, %16'sı 161-170 cm ve %1,7'si 191 cm ve üzeri grubunda yer almıştır. En düşük orana sahip olan boy aralığı ise 150-160 cm aralığındadır ve bu grup, toplam katılımcıların %0,7'sini oluşturmaktadır.

Kilo aralıklarına göre dağılım incelendiğinde, katılımcıların çoğunluğunun 76-100 kg aralığında olduğu görülmektedir. Bu aralık, toplam katılımcıların %61'ini oluşturmaktadır. 50-75 kg aralığındaki katılımcılar %36,3'lük bir orana sahipken, 101 kg ve üzerindeki kiloya sahip katılımcılar toplamın %2,7'sini oluşturmaktadır.

VKİ gruplarına göre dağılım incelendiğinde ise en yaygın VKİ gruplarının "normal kilolu" ve "fazla kilolu" olduğu görülmektedir ve bu gruplar, toplam katılımcıların ayrı ayrı %46,6'sını oluşturmaktadır. Ayrıca sporcuların %1'i zayıf grubunda, %5,1'i obez grubunda ve %0,7'si aşırı obez grubunda yer almıştır. "Morbid Obez" grubunda ise hiçbir katılımcı bulunmamaktadır.

Bu bulgular katılımcıların genel olarak orta yaşlarda yer alan yaklaşık 178 cm boya ve 80 kg ağırlığa sahip fazla kilonun başlangıcında yer alan bir profile sahip olduklarını tespitini doğrulamıştır.

Tablo 3. Katılımcıların Eğitim Düzeyi ve Medeni Duruma Göre Dağılımı

Değişken	n	%
Eğitim Düzeyi		
Okuryazar değil	0	0,0
İlkokul	3	1,0
Ortaokul	3	1,0
Lise	35	11,7
Üniversite	199	66,3
Yüksek Lisans	58	19,3
Doktora	2	0,7
Medeni Durum	n	%
Bekar	153	51,0
Evli	147	49,0
Toplam	300	100

Buna göre katılımcıların %66,3 ile çoğunluğunun üniversite mezunu olduğu görülmektedir. İkinci en büyük grup, yüksek lisans mezunu olan katılımcılardır ve %19,3'lük bir orana sahiptir. Ayrıca katılımcıların %11,7'si lise mezunu, %1'i ilkokul mezunu, %1'i ortaokul mezunu ve %0,7'si doktora mezunudur. Okuryazar olmayan katılımcı ise bulunmamaktadır.

Ayrıca medeni duruma göre dağılım incelendiğinde, katılımcıların yaklaşık olarak yarı yarıya evli ve bekar oldukları görülmüştür. Bekar katılımcılar, toplam katılımcıların %51'ini oluşturmaktadır. Evli katılımcılar ise %49'luk bir orana sahiptir.

Tablo 4. Katılımcıların Sporda Cesaret Düzeylerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Puan	n	Min.	Maks.	\bar{x}	s
Sporda Cesaret	300	1,77	4,94	3,72	0,55
Fedakârlık	300	1,75	5,00	3,98	0,71
Sportif Kendine Güven	300	1,57	5,00	3,80	0,67
Korkuyla Baş Etme	300	1,00	5,00	3,67	0,69
Kararlılık	300	1,44	5,00	3,64	0,61
Özgüven	300	1,57	5,00	3,64	0,62

Buna göre, öncelikle Sporda Cesaret Ölçeği (SCÖ) genelinden elde edilen sporda cesarete ilişkin istatistikler incelendiğinde, 300 katılımcının sporda cesaret puanının minimum 1,77 ve maksimum 4,94

olduğu görülmektedir. Katılımcıların ortalama sporda cesaret düzeyi 3,72 olup, standart sapma değeri ise 0,55'tir. Bu bulgulara dayanarak, katılımcıların genel olarak ortalamanın üzerinde (alınabilecek en düşük ve en yüksek puanlara oranlandığında %68 düzeyinde) bir sporda cesaret düzeyine sahip olduğu söylenebilir.

Alt boyutlar incelendiğinde ise en yüksek ortalamanın fedakârlık alt boyutuna ait olduğu görülmüştür. Fedakârlık puanı 1,75-5,00 arasında değişmiş ve ortalaması 3,98±0,71 olarak bulunmuştur. Buna göre katılımcıların genel olarak iyi denebilecek bir fedakârlık düzeyine sahip oldukları (%74,5) söylenebilir.

Fedakarlığın ardından sportif kendine güven gelmiştir. Katılımcıların puanları 1,57-5,00 arasında değişmiş ve ortalaması 3,8±0,67 olarak bulunmuştur. Bu verilere göre, katılımcıların genel olarak yine iyi denebilecek bir sportif kendine güven düzeyine sahip oldukları (%70) söylenebilir. Katılımcıların korkuyla baş etme, kararlılık ve özgüven puan ortalamaları ise 3,64-3,67 arasında değişmiştir. Bu verilere dayanarak, katılımcıların genel olarak ortalamanın üzerinde bir korkuyla baş etme, kararlılık ve özgüvene sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 5. Sporda Cesaret Düzeyinin Yaş Grubuna Göre Karşılaştırılması

Puan	Yaş Grubu	n	\bar{x}	s	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p	Post Hoc
Sporda Cesaret	18-23*	29	3,59	0,49	G. Arası	2,084	3	0,695	2,355	0,072	
	24-25	26	3,84	0,65	G. İçi	87,278	296	0,295			
	26-30	34	3,90	0,52	Toplam	89,362	299				
	31+	211	3,70	0,54							
Kararlılık	18-23	29	3,54	0,64	G. Arası	1,768	3	0,589	1,609	0,187	
	24-25	26	3,74	0,74	G. İçi	108,468	296	0,366			
	26-30	34	3,82	0,57	Toplam	110,237	299				
	31+	211	3,62	0,59							
Özgüven	18-23	29	3,59	0,50	G. Arası	1,852	3	0,617	1,629	0,183	
	24-25	26	3,76	0,71	G. İçi	112,168	296	0,379			
	26-30	34	3,83	0,68	Toplam	114,020	299				
	31+	211	3,61	0,61							
Sportif Kendine Güven	18-23	29	3,58	0,69	G. Arası	3,033	3	1,011	2,283	0,079	
	24-25	26	3,97	0,68	G. İçi	131,060	296	0,443			
	26-30	34	3,95	0,68	Toplam	134,093	299				
	31+	211	3,78	0,66							
Korkuyla Baş Etme	18-23	29	3,47	0,59	G. Arası	1,719	3	0,573	1,191	0,314	
	24-25	26	3,79	0,79	G. İçi	142,468	296	0,481			
	26-30	34	3,74	0,71	Toplam	144,187	299				
	31+	211	3,67	0,69							
Fedakârlık	18-23 ¹	29	3,86	0,72	G. Arası	4,501	3	1,500	3,052	0,029	3>4
	24-25 ²	26	4,04	0,68	G. İçi	145,511	296	0,492			
	26-30 ³	34	4,30	0,70	Toplam	150,012	299				
	31 ⁴ +	211	3,93	0,70							

p<0,05 * 18-20 ve 21-23 yaş gruplarındaki katılımcı sayısı diğer gruplardan oldukça az olduğu için birleştirme yapılmıştır.

Tablo 5'te görüldüğü üzere, sporcuların genel olarak sporda cesaret puanları ve kararlılık, özgüven, sportif kendine güven ve korkuyla baş etme alt boyutlarına ait puanlar yaş grubuna göre anlamlı farklılık göstermemiştir (p>0,05). Diğer bir ifade ile yaş grubu, katılımcıların genel olarak sporda cesaret düzeylerini ve kararlılık, özgüven, sportif kendine güven ve korkuyla baş etme düzeylerini anlamlı olarak farklılaştırmamıştır.

Ancak fedakârlık alt boyutu puanı yaş grubuna göre anlamlı farklılık göstermiştir (F(3-296)=3,052; p<0,05). Diğer bir ifade ile yaş grubu, katılımcıların fedakârlık düzeylerini anlamlı olarak farklılaştırmıştır.

Yapılan etki büyüklüğü hesaplaması sonucunda bu fark $r=0,17$ ile küçük düzeyde (0,1-0,3: küçük) bulunmuştur (Field, 2009).

Bunun üzerine farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için Hochberg çoklu karşılaştırma (post-hoc) testi yapılmıştır. Yapılan test sonucunda 26-30 yaş arasında bulunan sporcuların fedakarlıkları, 31 yaş ve üstünde bulunanlardan anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur ($p<0,05$). 18-25 yaş arasında bulunanlar ise bu iki grubun arasında yer almıştır.

Tablo 6. Sporda Cesaret Düzeyinin Vücut Kitle İndeksine Göre Karşılaştırılması

Puan	VKİ*	n	\bar{x}	s	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
Sporda Cesaret	Zayıf/Normal Kilolu	140	3,74	0,57	G. Arası	0,491	2	0,245	0,829	0,437
	Fazla Kilolu	137	3,74	0,52	G. İçi	86,132	291	0,296		
	Obez/Aşırı Obez	17	3,57	0,57	Toplam	86,623	293			
Kararlılık	Zayıf/Normal Kilolu	140	3,66	0,62	G. Arası	0,644	2	0,322	0,888	0,413
	Fazla Kilolu	137	3,66	0,58	G. İçi	105,579	291	0,363		
	Obez/Aşırı Obez	17	3,46	0,62	Toplam	106,223	293			
Özgüven	Zayıf/Normal Kilolu	140	3,67	0,62	G. Arası	1,152	2	0,576	1,502	0,224
	Fazla Kilolu	137	3,66	0,62	G. İçi	111,567	291	0,383		
	Obez/Aşırı Obez	17	3,39	0,52	Toplam	112,719	293			
Sportif Kendine Güven	Zayıf/Normal Kilolu	140	3,83	0,72	G. Arası	0,818	2	0,409	0,917	0,401
	Fazla Kilolu	137	3,81	0,62	G. İçi	129,703	291	0,446		
	Obez/Aşırı Obez	17	3,60	0,66	Toplam	130,520	293			
Korkuyla Baş Etme	Zayıf/Normal Kilolu	140	3,66	0,73	G. Arası	0,086	2	0,043	0,090	0,914
	Fazla Kilolu	137	3,69	0,64	G. İçi	139,967	291	0,481		
	Obez/Aşırı Obez	17	3,69	0,83	Toplam	140,053	293			
Fedakârlık	Zayıf/Normal Kilolu	140	4,01	0,70	G. Arası	0,235	2	0,118	0,237	0,789
	Fazla Kilolu	137	3,96	0,69	G. İçi	144,359	291	0,496		
	Obez/Aşırı Obez	17	3,93	0,85	Toplam	144,594	293			

$p<0,05$ * Katılımcı sayısı 10'un altında olan gruplarda birleştirme yapılmıştır

Tablo 6'da görüldüğü üzere, sporcuların genel olarak sporda cesaret puanları ve kararlılık, özgüven, sportif kendine güven, korkuyla baş etme ve fedakârlık alt boyutlarına ait puanlar VKİ'ye göre anlamlı farklılık göstermemiştir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı VKİ gruplarında olmak, katılımcıların sporda cesaret düzeylerini ve alt boyutların tamamını anlamlı olarak farklılaştırmamıştır.

Tablo 7. Sporda Cesaret Düzeyinin Eğitim Düzeyine Göre Karşılaştırılması

Puan	Eğitim Düzeyi*	n	\bar{x}	s	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
Sporda Cesaret	En Fazla Lise	41	3,76	0,55	G. Arası	0,564	2	0,282	0,943	0,391
	Üniversite	199	3,69	0,51	G. İçi	88,798	297	0,299		
	Yüksek Lisans/Doktora	60	3,80	0,66	Toplam	89,362	299			
Kararlılık	En Fazla Lise	41	3,65	0,65	G. Arası	1,133	2	0,566	1,542	0,216
	Üniversite	199	3,61	0,59	G. İçi	109,104	297	0,367		
	Yüksek Lisans/Doktora	60	3,76	0,64	Toplam	110,237	299			
Özgüven	En Fazla Lise	41	3,67	0,61	G. Arası	0,225	2	0,113	0,294	0,746
	Üniversite	199	3,62	0,58	G. İçi	113,795	297	0,383		
	Yüksek Lisans/Doktora	60	3,69	0,73	Toplam	114,020	299			

Sportif Kendine Güven	En Fazla Lise	41	3,83	0,72	G. Arası	0,831	2	0,416	0,926	0,397
	Üniversite	199	3,76	0,62	G. İçi	133,262	297	0,449		
	Yüksek Lisans/Doktora	60	3,90	0,79	Toplam	134,093	299			
Korkuyla Baş Etme	En Fazla Lise	41	3,74	0,65	G. Arası	0,430	2	0,215	0,444	0,642
	Üniversite	199	3,64	0,67	G. İçi	143,758	297	0,484		
	Yüksek Lisans/Doktora	60	3,70	0,80	Toplam	144,187	299			
Fedakârlık	En Fazla Lise	41	4,09	0,67	G. Arası	0,750	2	0,375	0,746	0,475
	Üniversite	199	3,95	0,69	G. İçi	149,263	297	0,503		
	Yüksek Lisans/Doktora	60	4,00	0,81	Toplam	150,012	299			

$p < 0.05$ * Katılımcı sayısı 10'un altında olan gruplarda birleştirme yapılmıştır.

Tablo 7'de görüldüğü üzere, sporcuların genel olarak sporda cesaret puanları ve kararlılık, özgüven, sportif kendine güven, korkuyla baş etme ve fedakârlık alt boyutlarına ait puanlar eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık göstermemiştir ($p > 0,05$). Diğer bir ifade ile farklı eğitim düzeylerine sahip olmak, katılımcıların sporda cesaret düzeylerini ve alt boyutların tamamını anlamlı olarak farklılaştırmamıştır. Farklı düzeylerde eğitim almış sporcular birbirine benzer sportif cesaret düzeyine sahiptir.

Tablo 8. Sporda Cesaret Düzeyinin Tenis Oynama Süresine Göre Karşılaştırılması

Puan	Tenis Oyn. Süresi*	n	\bar{x}	s	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort.	F	p
Sporda Cesaret	1-10 yıl	215	3,69	0,56	G. Arası	1,121	2	0,560	1,886	0,153
	11-20 yıl	52	3,81	0,52	G. İçi	88,241	297	0,297		
	21 yıl ve üzeri	33	3,84	0,44	Toplam	89,362	299			
Kararlılık	1-10 yıl	215	3,61	0,63	G. Arası	0,640	2	0,320	0,867	0,421
	11-20 yıl	52	3,73	0,60	G. İçi	109,597	297	0,369		
	21 yıl ve üzeri	33	3,70	0,47	Toplam	110,237	299			
Özgüven	1-10 yıl	215	3,60	0,62	G. Arası	1,813	2	0,906	2,399	0,093
	11-20 yıl	52	3,73	0,63	G. İçi	112,207	297	0,378		
	21 yıl ve üzeri	33	3,82	0,55	Toplam	114,020	299			
Sportif Kendine Güven	1-10 yıl	215	3,76	0,69	G. Arası	1,257	2	0,629	1,406	0,247
	11-20 yıl	52	3,91	0,64	G. İçi	132,836	297	0,447		
	21 yıl ve üzeri	33	3,88	0,60	Toplam	134,093	299			
Korkuyla Baş Etme	1-10 yıl	215	3,63	0,69	G. Arası	1,412	2	0,706	1,468	0,232
	11-20 yıl	52	3,73	0,75	G. İçi	142,776	297	0,481		
	21 yıl ve üzeri	33	3,83	0,59	Toplam	144,187	299			
Fedakârlık	1-10 yıl	215	3,94	0,72	G. Arası	1,255	2	0,627	1,252	0,287
	11-20 yıl	52	4,04	0,71	G. İçi	148,758	297	0,501		
	21 yıl ve üzeri	33	4,12	0,59	Toplam	150,012	299			

$p < 0.05$ * Katılımcı sayısı 10'un altında olan gruplarda birleştirme yapılmıştır.

Tablo 8'de görüldüğü üzere, sporcuların genel olarak sporda cesaret puanları ve kararlılık, özgüven, sportif kendine güven, korkuyla baş etme ve fedakârlık alt boyutlarına ait puanlar tenis oynama süresine göre anlamlı farklılık göstermemiştir ($p > 0,05$). Diğer bir ifade ile daha kısa veya uzun süredir tenis oynuyor olmak, katılımcıların sporda cesaret düzeylerini ve alt boyutların tamamını anlamlı olarak farklılaştırmamıştır. Farklı sürelerde oyna süresine sahip olan sporcular birbirine benzer sportif cesaret düzeyine sahiptir.

Tablo 9. Sporda Cesaret Düzeyinin Medeni Duruma Göre Karşılaştırılması

Puan	Medeni Durum	n	\bar{x}	s	Fark	S. Hata	t	Sd	p
Sporda Cesaret	Bekar	153	3,79	0,52	0,14	0,06	2,189	298	0,029
	Evli	147	3,65	0,57					
Kararlılık	Bekar	153	3,75	0,60	0,23	0,07	3,278	298	0,001
	Evli	147	3,53	0,60					
Özgüven	Bekar	153	3,69	0,61	0,09	0,07	1,297	298	0,196
	Evli	147	3,60	0,62					
Sportif Kendine Güven	Bekar	153	3,86	0,63	0,13	0,08	1,699	298	0,090
	Evli	147	3,73	0,71					
Korkuyla Baş Etme	Bekar	153	3,66	0,69	-0,02	0,08	-0,228	298	0,820
	Evli	147	3,68	0,71					
Fedakârlık	Bekar	153	4,07	0,66	0,18	0,08	2,249	298	0,025
	Evli	147	3,88	0,74					

p<0,05

Tablo 9’da görüldüğü üzere, sporcuların genel olarak sporda cesaret puanları ve kararlılık ile fedakârlık alt boyutlarına ait puanlar medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermiştir (p<0,05). Diğer bir ifade ile medeni durum, katılımcıların sporda cesaret düzeylerini ile kararlılık ve fedakârlık düzeylerini anlamlı olarak farklılaştırmıştır. Puanlar incelendiğinde, bekarların genel ve iki alt boyuttaki sporda cesaret düzeylerinin evlilere göre anlamlı olarak daha yüksek olduğu görülmüştür.

Etki büyüklüğü hesaplaması ($n^2 = \frac{t^2}{t^2 + sd}$) yapıldığında sporda cesaret düzeyindeki farklılık küçük düzeyde ($n^2 = 0,13$), kararlılık düzeyindeki farklılık küçük düzeyde ($n^2 = 0,19$) ve fedakârlık düzeyindeki farklılık küçük düzeyde ($n^2 = 0,13$) değerlendirilmiştir (Field, 2009). Ancak katılımcıların özgüven, sportif kendine güven ve korkuyla baş etme düzeyleri medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermemiştir (p>0,05).

Tartışma ve Sonuç

Erkek tenisçilerin sporda cesaret düzeylerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu araştırma, 2023 yılında İstanbul ili Avrupa yakasındaki Tenis kulüplerinde tenis oynayan erkek tenisçiler içerisinde basit rastgele örnekleme yöntemi ile seçilen toplam 300 sporcunun katılımı ile gerçekleştirilmiştir. 18 yaşından 74 yaşına kadar farklı yaşlarda sporcuların yer aldığı araştırmada buna paralel olarak 1 yıldan 50 yıla kadar farklı sürelerde tenis oynama geçmişine sahip sporcular yer almış ve bu yolla örneklemin zengin bir çeşitliliğe sahip olması sağlanmıştır. Bu durum, genç ve yaşlı sporcuların araştırmaya dahil edildiğini ve yaşa bağlı olarak sahip olunan farklı deneyim ve perspektiflerin araştırmaya yansıtıldığını göstermektedir.

Ayrıca katılımcılar içerisinde eğitim düzeyi bakımından ilkökul mezunlarından doktora mezunlarına uzanan bir çeşitlilik mevcuttur. Dolayısıyla araştırmada eğitim düzeyi açısından geniş bir yelpazenin temsil edildiğini ve sonuçların genellemeler yapılabilmesine olanak sağladığını söylemek mümkündür. Ayrıca medeni durum bakımından bekar ve evli sporcular oldukça homojen bir dağılım göstermiştir. Boy, kilo ve VKİ bakımından da oldukça zengin bir çeşitlilik bulunmaktadır. Bu özelliklerdeki farklılıklar, sporcuların farklı fiziksel özelliklerinin araştırmada dikkate alındığını göstermektedir. Bu çeşitlilik araştırmanın

sonuçlarının genellemelere daha iyi uyum sağlamasını ve bunların tenisçilerin sporda cesaret düzeyleri üzerindeki etkilerinin daha kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesini sağlamaktadır.

Ancak araştırmaya dahil edilen örneklemin yaş ortalamasının ve medyanın 38 olduğu ve %70 gibi oldukça büyük bir kesiminin 31 yaş ve üzerinde olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Tenis oynama süresi bakımından da katılımcılar ortalama 9 yıl oynama süresine sahiptirler. Medyan 6 yıl olarak bulunmuştur ve %71,7 gibi büyük bir kesimi 1-10 yıldır tenis oynamaktadır. Eğitim düzeyi bakımından da her ne kadar farklılık sağlanmış olsa da katılımcıların %86,3'ünü en az üniversite mezunu olan sporcular oluşturmuştur. Boy, kilo ve VKİ bakımından ise katılımcıların %53'ü 171-180 cm arasında, %61'i 76-100 kg aralığında ve %93,2'si normal veya fazla kilolu kategorisinde yer almıştır.

Araştırmamız sonucunda öncelikle, katılımcıların genel olarak ortalamanın üzerinde (alınabilecek en düşük ve en yüksek puanlara oranlandığında %68 düzeyinde) bir sporda cesaret düzeyine sahip oldukları değerlendirilmiştir. Literatürde tenisçilerin sporda cesaret düzeylerini araştıran bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak bireysel ve takım olmak üzere farklı sporları yapan (Can ve Kaçay, 2016; Kaya, 2018), profesyonel olarak güreş yapan (Güvendi vd., 2018), Amerikan futbolu oynayan (Güvendi, Güçlü ve Türksöy-Işım, 2020), ekstrem sporlar yapan (Lekesiz, 2021), profesyonel futbol oynayan (İslam, 2021), kano sporu yapan (Emniyet, 2021) ve kayak sporu yapan (Urlioğlu, 2023) sporcuların cesaret düzeyleri üzerinde araştırmalar gerçekleştirilen çeşitli çalışmalar bulunmaktadır.

Bunlar arasında sporcuların cesaret düzeylerinin ne olduğunu net olarak ortaya koyan dört çalışma bulunmaktadır. Bunlardan birisi olan Kaya (2018), farklı branşlarda bireysel ve takım sporu yapan 430 sporcu üzerinde yaptığı araştırmada sporda cesaret düzeyini %74,9 olarak tespit etmiştir. Güvendi vd. (2018) 118 profesyonel güreşçinin cesaret düzeyini %65 civarında bildirmiştir. Güvendi, Güçlü ve Türksöy-Işım (2020), 231 Amerikan futbolu oynayan sporcuda cesaret düzeyini yaklaşık %76 olarak tespit etmiştir. Lekesiz (2021) ise ekstrem sporlar yapan 378 sporcu üzerinde gerçekleştirdiği araştırmada sporda cesaret düzeyini %60,5 olarak bulmuştur. Buna göre, literatürde %60-75 arasında sonuçlar ortaya koyulduğu görülmektedir. Araştırmamızda tespit edilen %68 değeri bunlar arasında yer almıştır. Dolayısıyla araştırmamız sonucunun genel olarak literatürle uyumlu olduğunu söylemek mümkündür.

Alt boyutlar incelendiğinde ise en yüksek ortalamanın fedakârlık alt boyutuna ait olduğu görülmüştür. Katılımcıların genel olarak iyi denebilecek bir fedakârlık düzeyine sahip oldukları (%74,5) söylenebilir. Kaya (2018) da araştırmasında en yüksek oranda cesaretin fedakârlık alt boyutuna ait olduğunu tespit etmiş ve bu oranı %77,7 olarak bulmuştur. Dolayısıyla araştırmamız bu bulgular ile önemli bir benzerlik göstermiştir. Lekesiz (2021) ise fedakarlığı üçüncü sırada bulmuş olsa da %69 olarak tespit etmiştir. Bu oran bizim bulgumuz ile oldukça yaklaşıktır. Genel olarak literatür ile karşılaştırma yapıldığında genel sonuca paralel olarak fedakârlık alt boyutunda da bu oranların arasında bir değer bulunduğu, dolayısıyla literatüre benzer sonuçlara ulaşıldığı söylenebilir.

Araştırmamızda fedakârlığı sportif kendine güven izlemiştir. Katılımcıların yine genel olarak yine iyi denebilecek bir sportif kendine güven düzeyine sahip olduklarını (%70) söylemek mümkündür. Literatürle karşılaştırma yapıldığında, sportif kendine güvenin ikinci sırada yer alması yine Kaya'nın (2018) araştırması ile paralellik göstermiştir. Ayrıca Kaya'nın (2018) bulgusu olan %75,7'ye yine yaklaşık bir sonuç

bulunmuştur. Bu oran Lekesiz (2021) tarafından ise %74 ile ilk sırada bulunmuştur. Dolayısıyla yine yaklaşık bir sonuç bulunmuştur ve elde edilen bulgunun genel olarak literatür ile paralel olduğu söylenebilir.

Katılımcıların korkuyla baş etme, kararlılık ve özgüven düzeyleri ise fedakârlık ve sportif kendine güvenin arkasında kalmış ancak genel olarak ortalamanın üzerinde bulunmuştur. Araştırmamızda bu oranlar yaklaşık %66 düzeyindedir. Bu oranlar Kaya'nın (2018) araştırmasında %70-75 arasında, Lekesiz'in (2021) araştırmasında %33-78 arasında değişmiştir. Lekesiz'in oldukça farklı oranlar bulmuş olması ekstrem sporlar yapan katılımcılar üzerinde çalışmasına bağlı olabilir. Buna göre araştırmamızda genel olarak yine literatüre paralel bulguların elde edilmiş olduğu söylenebilir.

Bu sonuçlara dayalı olarak, erkek tenisçilerin sporda cesaret düzeyinin genel olarak ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir. Bu, tenis oynayan erkek sporcuların genel olarak cesur ve risk alabilen bireyler olduğunu göstermektedir. En yüksek ortalamanın fedakârlık alt boyutunda olması ise tenisçilerin genel olarak fedakâr davranışlar sergilediğine ve spor için gerekli olan özveriyi gösterme eğiliminde olduklarına işaret etmektedir. Ayrıca, katılımcıların sportif kendine güven düzeyinin de genel olarak iyi olduğu görülmektedir. Bu da tenisçilerin kendilerine güvendiklerini ve sporda başarılı olabileceklerine inandıklarını göstermektedir.

Araştırmamız sonucunda ayrıca erkek tenisçilerin sporda cesaret düzeylerinin yaş grubu, VKİ, eğitim düzeyi ve tenis oynama süresine göre anlamlı farklılık göstermediği ($p>0,05$) sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgu, bu demografik faktörlerin erkek tenisçilerin cesaret düzeylerini belirlemede etkili olmadığını göstermektedir. Diğer bir anlatımla farklı yaş gruplarında olmak, zayıf, normal kilolu, fazla kilolu veya obez olmak, farklı eğitim düzeylerine sahip olmak ve kısa veya uzun süredir tenis oynuyor olmak erkek tenisçilerin sporda cesaret düzeylerini anlamlı olarak farklılaştıran etkenler değildir.

Bunun yorumlanması için çeşitli nedenler göz önüne alınabilir. İlk olarak, cesaret kavramı, kişinin içsel özellikleri ve psikolojik faktörleri kapsayan karmaşık bir konudur. Bu nedenle, yaş, VKİ, eğitim düzeyi veya tenis oynama süresi gibi dışsal faktörlerin, cesaret düzeyini etkilemede doğrudan bir etkisi olmayabilir. Sporda cesaret, bireyin iç motivasyonu, kişisel deneyimleri ve karakter özellikleri gibi daha karmaşık içsel faktörlere dayalı olabilir. Bu bulgular, cesaret düzeyinin dışsal faktörlerle doğrudan ilişkili olmadığını, daha çok kişisel özelliklere ve içsel motivasyona bağlı olduğunu göstermektedir. Bu nedenle cesaretin farklılaşmasında etkili olan diğer faktörlerin daha detaylı bir şekilde incelenmesi ve araştırılması önemli olabilir.

Sporda cesaret düzeyinin yaş grubuna göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği ile ilgili olarak literatürde farklı sonuçlar bulunmaktadır. Can ve Kaçay (2016), İslam (2021) ve Urlioğlu (2023) sporda cesaretin yaş grubuna göre anlamlı farklılık göstermediğini bulmuşlardır. Ancak Kaya (2018) ve Emniyet (2021) genel olarak yaş küçük olanların cesaret düzeylerini anlamlı olarak daha yüksek bulmuşlardır. Dolayısıyla araştırmamız sonucu, fark olmadığı yönündeki çalışmaları desteklemiştir.

Literatürdeki, spor yapma süresini cesaret üzerindeki etkisine ilişkin bulgular da farklılaşmaktadır. Can ve Kaçay (2016), Kaya (2018) ve Emniyet'in (2021) araştırmalarında, araştırmamıza benzer şekilde sporda cesaret düzeyinin spor yapma süresine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Ancak Lekesiz (2021) ve Urlioğlu (2023) 1-3 yıldır spor yapanların cesaretlerini anlamlı olarak daha yüksek

bulmuşlardır. Bu sonuçlar branşa göre farklılaşma olabildiğini düşündürmektedir. Lekesiz (2021) ve Urlioğlu (2023) çalışmalarında ekstrem sporcuların ve kayak sporcularının cesaretleri üzerinde çalışmışlardır. Bunlar diğer spor branşlarına göre daha tehlikeli sporlardır ve yeni başlayanların daha cesaretli olmaları makul bulunmuştur. Emniyet'in (2021) kano sporcuları üzerindeki çalışması ile Kaya'nın (2018) farklı branşları kapsayan çalışması araştırmamız ile daha benzer özelliklerdedir. Bu nedenle, araştırmamızın bulgularının literatür ile paralel olduğu söylenebilir.

Eğitim düzeyine göre yapılan incelemelerde ise Lekesiz (2021) anlamlı farklılık bulmazken; İslam (2021) eğitim düzeyi yüksek olanların, Emniyet (2021) ortaokul mezunlarının anlamlı olarak daha yüksek cesarete sahip olduklarını tespit etmiştir. Buna göre literatürde bir birliktelik bulunmamaktadır. Araştırmamız sonucunda ise Lekesiz'e (2021) benzer şekilde eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Dolayısıyla konunun daha fazla araştırılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Ancak araştırmamız sonucunda, katılımcıların sporda cesaret düzeyleri genel olarak ve kararlılık ve fedakârlık alt boyutlarında medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermiş, bekarların sporda cesaret düzeylerinin evlilerden küçük düzeyde farklılaşma ile birlikte anlamlı olarak daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu bulgu literatürden farklı bir sonuç olarak dikkat çekmiştir. Çünkü Kaya (2018), Lekesiz (2021), İslam (2021) ve Urlioğlu (2023), çalışmalarında medeni duruma göre anlamlı farklılık bulunmuşlardır. Bu çalışmalar arasında ayrıca Urlioğlu (2023) evlilerin korkuyla mücadele alt boyutu puanlarını, İslam (2021) ise bekarların özgüven puanlarını anlamlı olarak yüksek bulmuştur. Bu yönüyle de araştırmamızdan farklılık söz konusudur. Öte yandan genel olarak anlamlı farklılık bulunmamış olsa da cesaret alt boyutlarından birisi olan fedakârlık yaş grubuna göre anlamlı farklılık göstermiştir ($p<0,05$).

Araştırmamızda, cesaret alt boyutlarından birisi olan fedakârlığın yaş grubuna göre anlamlı farklılık göstermiş olması ($p<0,05$), genel olarak literatürdeki benzer çalışmalardan farklılık göstermiştir. Bu konuda araştırma yapan Lekesiz (2021), İslam (2021) ve Urlioğlu (2023) fedakârlığın yaş grubuna göre anlamlı farklılık göstermediğini tespit etmişlerdir. Ancak araştırmamızın bulgusu, Güvendi, Güçlü ve Türksoy-Işım'ın (2020) bulgusu ile paralellik göstermektedir.

Sonuç olarak bu araştırmada, tenisçilerin cesaret düzeylerinin %68 ile ortanın üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç, literatürdeki diğer spor dallarına ait bulgularla uyumlu olup, tenisçilerin cesaret düzeylerinin diğer sporcularla benzer bir aralıkta olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, bu araştırmanın literatüre önemli bir katkı sağladığı söylenebilir.

Ayrıca sporcuların sporda cesaret düzeyleri yaşa, VKİ'ye, eğitim düzeyine ve tenis oynama süresine anlamlı farklılık göstermezken, sadece medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermiş ve bekarların sporda cesaretleri evlilerden anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Bu bulgular, sporcuların cesaret düzeylerinin yaş, vücut kitle indeksi (VKİ), eğitim seviyesi ve spor yapma süresi gibi bireysel faktörlerden bağımsız olarak medeni durumla ilişkilendirildiğini göstermektedir. Bekar sporcuların, evli olanlara göre sporda daha yüksek bir cesaret seviyesine sahip olmaları, bu iki grup arasındaki yaşam koşullarının veya motivasyon faktörlerinin etkisiyle açıklanabilir. Bekar sporcular, evli sporculardan daha fazla özgürlük ve bağımsızlığa sahip olabilirler. Ayrıca bekar sporcular, sporlarına odaklanmada daha yüksek bir motivasyona sahip olabilirler.

Öneriler

Gelecek araştırmalarda kesin sonuçlar elde etmek için daha geniş bir örneklem grubunu kapsayan, farklı yaş grupları ve düzeyleri içeren daha kapsamlı çalışmalara ihtiyaç olduğu bir gerçektir. Sporcuların cesaret düzeyi gibi psikolojik faktörler, kişisel ve sosyal bağlamlara bağlı olarak değişebilmektedir. Bu nedenle, ileri araştırmalar, tenisçilerin cesaret düzeylerinin anlaşılması ve sporcuların psikolojik güçlüklerini aşmalarına yardımcı olacak önemli bilgiler sunacaktır.

Kaynaklar

- Büyüköztürk, Ş. (2011). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı. Pegem Akademi: Ankara.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2008). Bilimsel araştırma yöntemleri. Pegem Akademi: Ankara.
- Can, Y., ve Kaçay, Z. (2016). Sporcu kimlik algısı ile cesaret ve özgüven duyguları arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 6176-6184.
- Doğan, F. (2021). 12-14 yaş grubu tenisçilerin tenise özgü becerilerinin incelenmesi ve ilişkilendirilmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bartın.
- Emniyet, O. T. (2021). Kano sporcularının cesaret düzeyleri ile zihinsel dayanıklılıklarının incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Rize.
- Erkal, M. (1982). Sosyolojik Açıdan Spor. Filiz Kitabevi: İstanbul.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS*. SAGE: London.
- Güvendi, B., Güçlü, M., & Işım, A. T. (2020). The analysis of American football players' courage levels and sport mental toughness. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 11(2), 132-140.
- Güvendi, B., Türksoy, A., Güçlü, M. ve Konter, E. (2018). Profesyonel güreşçilerin cesaret düzeyleri ve zihinsel dayanıklılıklarının incelenmesi. *International journal of sports exercise & training sciences*, 4(2), 70-78.
- İslam, A. (2021). Profesyonel futbolcuların psikolojik becerileri ve zihinsel dayanıklılıklarına göre cesaretleri (Yayımlanmamış doktora tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.
- Kaya, B. (2018). Bireysel ve takım sporcularının sporda cesaret düzeylerinin karşılaştırılması (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kermen, O. (2002). Tenis teknik ve taktikleri. 3. Baskı. Nobel Yayınları: Ankara
- Konter, E., Ng, J., ve Bayansaldüz, M. (2013). Revised version of sport courage scale for children. *Energy Education Science and Technology Part B: Social and Educational Studies*, 5(2), 331-340.
- Konter, E. ve Ng, J. (2012). Development of sport courage scale. *Journal of human kinetics*, 33, 163-172.

- Lekesiz, G. (2021). Ekstrem sporu yapan bireylerde cesaret algısı ve zihinsel dayanıklılığın çeşitli değişkenlere göre incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Öner, N. ve LeCompte, A. (1985). Süreksiz durumluk/sürekli kaygı envanteri el kitabı. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
- Şahan, H. (2007). Üniversite öğrencilerinin sosyalleşme sürecinde spor aktivitelerinin rolü. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Tuna, F. (2016). Sosyal bilimler için istatistik. Pegem Akademi: Ankara.
- Urlioğlu, S. (2023). Kayak sporu yapan bireylerin sporda cesaret düzeylerinin incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırgızistan.
- Yetim, A. (2000). Sporun sosyal görünümü. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi,5(1), 63-72.

Makale Alıntısı

Levent, Ş. & Ayar H. (2023) Erkek Tenisçilerin Cesaret Düzeylerinin İncelenmesi [Examining the Courage Levels of Male Tennis Players], *Spor Eğitim Dergisi*, 7(3), 171-185.

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.